

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az ítéltábla dr. Nagy Zoltán ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Lehőcz József ügyvéd által képviselt **alperes** ellen kölcsöntartozás megfizetése iránti perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2009.május 19. napján kelt 28.P.21.438/2007/21. számú ítélete ellen az alperes részéről 23. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

Í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és megállapítja, hogy a kamatfizetés kezdő időpontja 2007. július 20. napja, továbbá az alperes által a felperesnek megfizetendő elsőfokú perköltség összegét 1.400.000,- (Egymillió-négyszázezer) Ft-ra leszállítja.

Az alperes köteles a felperesnek 15 napon belül megfizetni 250.000,-(Kettőszázötvenezer) Ft fellebbezési eljárási költséget és az APEH Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatóság Illeték Főosztálya felhívására 900.000,- (Kilencszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az ítéletében az alperest arra kötelezte, hogy fizessen meg a felperesnek 19.200.000,- Ft-ot, ennek 2006. november 17-től járó kamatát, 1.152.000,- Ft részperköltséget és a felperest képviselő ügyvéd kezéhez bruttó 500.000,- Ft képviseleti költséget.

Az indokolásban megállapította, hogy a peres felek 2006. november 17. napján kölcsönszerződést kötöttek, amely azt tartalmazza, hogy a felperes 19.200.000,- Ft kölcsönt nyújtott az alperesnek, melynek kiegyenlítését az alperes importból származó cementáru szállításával vállalta. Miután az okirat csak az alperes aláírását tartalmazza, az - a „kölcsönszerződés” elnevezés ellenére - az alperes egyoldalú nyilatkozata, a Ptk. 242. § (1) bekezdése szerinti tartozás elismerésnek minősül. E törvényhely értelmében az elismerőt terheli annak bizonyítása, hogy a tartozása nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető vagy a szerződés érvénytelen. Az alperes a perben nem vitatta az irat tartalmát, elismerte,

hogy a felperes a számára a 19.200.000,- Ft kölcsönt átadta, de vitatta a tartozás fennállását arra hivatkozással, hogy a cement szállítása megtörtént.

Az elsőfokú bíróság kioktatta az alperest arra, hogy a tartozás elismerésre tekintettel a bizonyítási teher megfordul, neki kell bizonyítania, hogy a tartozás elismerése ellenére a tartozása nem áll fenn. A Pp. 3. § (3) bekezdésére és a Pp. 164. § (1) bekezdésére hivatkozással figyelmeztette arra, hogy a per eldöntéséhez szükséges tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el, a bizonyítékok rendelkezésre bocsátása a felek feladata. A bizonyítási indítvány elmulasztása, a késedelmes előterjesztés jogkövetkezményei a bizonyításra kötelezett felet terhelik. Felhívta az alperes figyelmét a Pp. 141. § (2) bekezdésében foglaltakra is, miszerint a fél köteles a tényállításait és bizonyítékait a gondos és eljárást elősegítő pervitelnek megfelelő időben előterjeszteni, mert a bizonyítékok előterjesztésével való alapos ok nélküli késlekedés, annak a bíróság felhívására történő elmulasztása esetén a bíróság az előterjesztés bevétele nélkül fog határozni a Pp. 141. § (6) bekezdése értelmében. Mivel az alperes e kioktatás és felhívás ellenére sem tett eleget a rá háruló bizonyítási kötelezettségnek, a felperes keresete szerint marasztalta őt az elsőfokú bíróság. A kamatfizetés kezdő időpontját is a kereseti kérelem szerint határozta meg. A pereszes alperest az elsőfokú per költségekben is marasztalta azzal, hogy ez részben a felperes által lerótt eljárási illetékből, részben a felperest képviselő ügyvéd munkadíjából áll, melynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM. sz. rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján állapította meg azzal, hogy az ügyvédi munkadíjat a (6) bekezdés alapján mérsékelte, mert ezt az összeget ítélte a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban állónak.

Az ítélet ellen, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, másodlagosan a megváltoztatást és a felperesi kereset elutasítását kérve az alperes élt fellebbezéssel.

Ebben arra hivatkozott, hogy nem tudott meggyőződni arról, hogy a "A" Kft. ténylegesen leszállította-e a cement mennyiségét a felperesnek és ezzel a 19.200.000,- Ft tartozás ellentételezése megtörtént-e. Miután ennek tisztázására irányultak a bizonyítási indítványai, amelyek azonban „különböző okok miatt nem mentek teljességbe,” így nem került abba a helyzetbe, hogy a teljesítés megtörténtét bizonyítsa. A „kiterjedt bizonyítás” lefolytatása nem a másodfokú bíróság feladata, ezért kérte elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan annak megváltoztatását és a kereset elutasítását.

A felperes ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, annak helyes indokai alapján.

Az ítélet a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el és azt túlnyomó részben alaptalannak, míg csak részben, és a fellebbezésben kifejtettektől eltérő indokból ugyan, de alaposnak ítélte.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes által 2006. november 17. napján tett írásbeli nyilatkozat a Ptk. 242. § (1) bekezdése szerinti tartozás-elismerés, amelynek alapján az elismerőt - azaz az alperest - terheli annak bizonyítása, hogy tartozása nem áll fenn. Ennek megfelelően oktatva ki a Pp. 164. § (1) bekezdésében, a Pp. 3. § (3)

bekezdésében és a Pp. 141. § (2) bekezdésében foglaltak felhívásával arra, hogy neki kell bizonyítania azt az állítását, hogy a felperes állítása és a becsatolt okirat tartalma ellenére a tartozása nem áll fenn (19. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldala.)

Erre kellő időt, harminc napot biztosított a számára, amely határidő eredménytelenül telt el, az alperes semmilyen bizonyítási indítványt nem tett. A perben megtartott következő tárgyaláson azzal az indítvánnyal élt - amelyet az elsőfokú bíróság elutasított - hogy a felperest hívja fel a bíróság annak igazolására, hogy „mennyi áru érkezett és ezért mennyit fizetett ki” (21. sorszámú jegyzőkönyv 1. oldala). Ezzel - tartalmát tekintve - az alperes a rá háruló bizonyítási kötelezettséget a törvény kifejezett rendelkezése és a bíróság felhívása ellenére a felperesre kívánta áthárítani, azaz a bizonyítás rá háruló kötelezettségének bírói kioktatás és a jogkövetkezményre történt figyelmeztetés ellenére nem tett eleget. Az alperes azon fellebbezési hivatkozása, hogy „különböző okok miatt nem mentek teljességbe” a bizonyítási indítványai, teljességgel alaptalan, mert a bírói kioktatást követően egyáltalán nem volt bizonyítási indítványa. Az a nyilatkozat, amellyel a rá háruló bizonyítási terhet a felperesre kívánta áthárítani, nem felel meg a már többször idézett polgári perrendtartásbeli rendelkezéseknek. A fellebbezésben említett „kiterjedtebb bizonyításra” történő hivatkozása a kifejtettek miatt értelmezhetetlen.

Az elsőfokú bíróság ezért helyesen marasztalta az alperest a felperes keresetében érvényesített 19.200.000,- Ft erejéig.

A kamatfizetés kezdő időpontja tekintetében azonban az ítéletábra eltérő álláspontot foglalt el. Ennek indoka, hogy a peres felek között 2006. november 17. napján létrejött megállapodás magában foglalja a kölcsönszerződés Ptk. 523. § (1) bekezdésében foglalt elemeit, hiszen a felperes (mint hitelező) meghatározott pénzösszeget bocsátott az adós rendelkezésére, anélkül azonban, hogy az alperesre háruló kötelezettség határidejét meghatározták volna. A Ptk. 526. § (1) és (2) bekezdése értelmében a határozatlan időre kötött kölcsönszerződés 15 napi felmondással szüntethető meg, a hitelezőnek a kölcsönösszegre vonatkozó visszakövetelési joga a felmondási idő elteltével nyílik meg. A felperes a peres iratokhoz csatolta a felmondást (3/F/1.), amely 2007. július 2. napján kelt, és amelyben az alperest a 19.200.000,- Ft 15 napon belüli visszafizetésére szólította fel. A felmondást az alperes 2007. július 4. napján vette át, ezért 2007. július 20. napja a visszakövetelési jog megnyíltának, egyben az alperes késedelembe esésének időpontja. Ettől kezdődően köteles a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján a kamat fizetésére, melyre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú ítéletnek a kamatfizetés kezdő időpontjára vonatkozó rendelkezését megváltoztatta.

Az ítéletábra az elsőfokú ítéletet teljes körűen támadó fellebbezés elbírálása kapcsán észlelte, hogy az elsőfokú perköltségre vonatkozó ítéleti rendelkezés és annak indokolása eltérő tartalmú. Az indokolás azt tartalmazza, hogy a pervesztes alperesnek viselnie kell a „részben a felperes által lerótt eljárási illetékből, részben pedig a felperest képviselő ügyvéd díjából” fakadó perköltséget.

A peres iratokból megállapítható, hogy a felperes összesen 900.000,- Ft elsőfokú eljárási illetéket előlegezett az illetékekről szóló 1990. évi CXIII. tv. (Itv.) 39. § (1) bekezdése és a 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Ezen az összegen, továbbá az ügyvédi képvisellel felmerült költségén felül egyéb, olyan költsége, amelyre a Pp. 79. § (1) bekezdése alapján igényt tarthatna, nem merült fel. Ehhez képest az elsőfokú bíróság az ítélet rendelkező

részében - egyébiránt szükségtelenül - külön feltüntetett, részperkölségként kezelt 1.152.000,- Ft-ot. Ez az összeg helyesen 900.000,- Ft, melyhez járul az elsőfokú bíróság által a felperes ügyvédi képviselte folytán megítélt 500.000,- Ft-os költség. Ez az indoka annak, hogy az ítélet tábla az elsőfokú perkölség összegét 1.400.000 Ft-ra leszállította. Ezt az összeget nem a képviselőnek, hanem teljes egészében a pernyertes felperesnek kell megfizetnie a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében.

Az elsőfokú ítélet részbeni, a kamatfizetés kezdő időpontjára és az elsőfokú perkölség mértékére vonatkozó rendelkezéseinek megváltoztatására a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján került sor.

A döntő mértékben eredménytelenül fellebbező és ezért a másodfokú eljárásban is pervesztes alperes a Pp. 239. §-a szerint irányadó 78. § (1) bekezdése, illetve a 6/1986. (VI. 26.) IM. sz. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles megfizetni az illeték-feljegyzési joga folytán feljegyzett fellebbezési eljárási illetékből álló és a felperes ügyvédi képviselével felmerült fellebbezési eljárási költséget. A fellebbezési eljárási illeték mértéke az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján, míg a felperes jogi képviselével felmerült ügyvédi munkadíj (bruttó 250.000,- Ft) mértéke a 32/2003. (VIII. 22.) IM. sz. rendelet 3. § (5) bekezdése alapján került megállapításra.

Győr, 2009. november 12. napján

Dr. Világi Erzsébet s.k.	Dr. Havasiné dr. Orbán Mária s.k.	Dr. Maurer Ádám s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A kiadmány hitelélül:

kiadó